

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 232

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--

SET : A

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

7

(ੳ) ਸੁਹਣੀ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਖੜੋਕੇ ਧਰਤੀ ਵਲ ਤਕਾ ਕੇ,

ਇਹ ਮੁੱਠੀ ਖੁਹਲੀ ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਸਭ ਕੁਛ ਹੇਠ ਤਕਾ ਕੇ।

ਜਿਸ ਥਾਂਵੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਕੇ ਇਹ ਮੁੱਠ ਛਿੱਗੀ ਸਾਰੇ

ਉਸ ਥਾਉਂ 'ਕਸ਼ਮੀਰ' ਬਣ ਗਿਆ ਟੁਕੜੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਿਧਾਰੀ

(ਅ) ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੂੰ, ਹੋ ਉਸੇ, ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਦੇ !

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਜ਼ਰੇ ਜ਼ਰੇ ਤੇ ਕਦੀ ਖਲੋਰ ਦੇ !

ਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਜੋਤ ਦੇ ਖਿਲਾਰ,

ਮੇਟ ਮੇਰੇ ਅੰਧਕਾਰ !

ਹੇ ਉਸ਼ਾ, ਹੇ ਇਨਕਲਾਬ-ਕਾਰ ਬਦਲੀਆ ਦੀਮਾਂ,

ਮੈਂ ਫੇਰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ !

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

7

(ੳ) ਜਾਇਦਾਦ

(ਅ) ਲੂਣਾ

(ਇ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ

232/(Set : A)

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) 'ਖੂਹ ਉੱਤੇ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ? 2

(ਅ) ਸੰਦ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿਚ ਕੀ ਝਰਕ ਹੈ ? 2

(ਇ) 'ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ ? 1

(i) ਪ੍ਰ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(iii) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(iv) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਸ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ? 1

(i) ਲੂਣਾ

(ii) ਜਾਇਦਾਦ

(iii) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼

(iv) ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

7

(ਉ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ

(ਅ) ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ

(ਇ) ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) 'ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਸ਼ੁਗਲ ਹਨ ?	3
(ਅ) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਤੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕੀ ਲਗਦੇ ਸੀ ?	2
(ਇ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਨੇ ਆਤਮਧਾਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ?	2
(ਸ) 'ਸਭਿਆਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ' ਲੇਖ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?	1
(i) ਪ੍ਰ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
(ii) ਪ੍ਰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ
(iii) ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੈਦ
(iv) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿਤਲੜੀ	

6. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

7

ਜਾਂ

'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਚੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਤਲਾਕ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?	3
(ਅ) 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਸ਼ੋਭਾ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ ?	2
(ਇ) ਸ਼ੋਭਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਥੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?	2

(5)

232/(Set : A)

(ਸ) ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

1

(i) ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ

(ii) ਸ਼ੇਭਾ

(iii) ਲੀਲਾ

(iv) ਰੇਖਾ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

(ਉ) ਮ੍ਰੀ. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ : 1

(i) ਖੁਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਕਿਸ ਨੇ ਜਾਈ ?

(ਉ) ਸਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਇ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ii) 'ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕੈਨਵਸ' ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ? 1

(ਉ) ਡਾਂਡੀ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ

(ਇ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਸ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

232/(Set : A)

P. T. O.

(iii) 'ਲੁਣਾ' ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ?

1

(ਉ) ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

(ਅ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਇ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

(ਸ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : $1 \times 10 = 10$

(ਉ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ?

(ਅ) 'ਆਰਸੀ' ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ ?

(ਇ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

(ਸ) ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਡਾ ਕਵੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਹ) ਪ੍ਰੀ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਕ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੌਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਖ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਜੰਗਨਾਮਾ ਲਿਖਿਆ ?

(ਗ) ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ?

(ਘ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਙ) 'ਗੁਲਬਾਨੋ' ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ?

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ਉ) ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ
(ਅ) ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਹੈ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਸ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੂਟੇ ਦੇ ਵੱਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਧੂੱਪ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਸਤੇ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੇਵਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਗੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੇ ਵੀ ਤਕੜੇ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--

Code No. 232

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

7

(ੳ) ਸਾਵੇ ਸਾਵੇ ਘਾਹ ਉੱਤੇ,

ਗਉਂਅਂ ਤੇ ਮੱਝੀਅਂ ਦਾ ਚਰਨਾ।

ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਨੀਵੇਂ ਕੀਤੇ,

ਪਸੂਅਂ ਦਾ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ,

ਚੁਗਣਾ ਤੇ ਰੱਜਣਾ ਤੇ ਨੱਸਣਾ।

ਦੇਖ-ਦੇਖ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਲੋਚਾ,

ਮੈ ਮੁੜ ਪਸੂ ਥੀਣ ਨੂੰ

ਆਦਮੀ ਬਣ-ਬਣ ਥੱਕਿਆ।

(ਅ) ਖਤ ਆਵੇਗਾ ਰਾਤ ਬਰਾਤੇ

ਖਤ ਆਵੇਗਾ ਅੰਮੀ ਦਾ

ਪੁੱਤਰ; ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਈਦਾ

ਜਿਹੜੀ ਕੁੱਖੋਂ ਜੰਮੀ ਦਾ

ਖੜਾ ਖੜੋਤਾ ਹਾਲ ਤਾਂ ਪੁੱਛ ਜਾਂ

ਬੁੱਢੀ ਜਾਨ ਨਿਕੰਮੀ ਦਾ

ਉਮਰਾਂ ਵਾਂਗੂ ਅੰਤ ਵੀ ਹੁੰਦਾ

ਕਿਸੇ ਉਦਾਸੀ ਲੰਮੀ ਦਾ

(3)

232/(Set : B)

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

7

- (ੳ) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼
- (ਅ) ਅੰਨਦਾਤਾ
- (ਇ) ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰੁ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਲੱਖਾਂ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਤੇ ਪਲਣ ਵਾਲਾ ਹੁਸਨ-ਹੁਸਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? 2

(ਅ) ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ, ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ? 2

(ਇ) ਚਾਰ ਕਦਮ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰੇ ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਮੁੜ ਆਵੇਂ ਕਾਵਿਸਤਰ ਕਿਸ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਹੈ ? 1

(i) ਉਸ਼ਾ

(ii) ਮੈਂ ਜਾ ਤੁਰਾ

(iii) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼

(iv) ਖੂਹ ਉੱਤੇ

(ਸ) 'ਟੁਕੜੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਯਾਰੀ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1

(i) ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ

(ii) ਜੰਮੂ ਨੂੰ

(iii) ਲਦਾਖ ਨੂੰ

(iv) ਅਸਾਮ ਨੂੰ

(4)

232/(Set : B)

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

7

- (ਉ) ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ
- (ਅ) ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ
- (ਇ) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ਉ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਲੇਖ ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਹਿਰ (ਐਨ ਆਰਬਰ) ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ? 2
- (ਇ) ਕਿਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਭੈੜੀ ਜਾ ਕਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ? 2
- (ਸ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲੇਖ ਕਿਸ ਲੇਖਕ ਦਾ ਹੈ? 1

ਜਾਂ

6. 'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ ?

7

'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਕਰੋ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ਉ) 'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਨਾਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। 3
- (ਅ) 'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? 2
- (ਇ) ਸ਼ੇਭਾ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ? 2

232/(Set : B)

(5)

232/(Set : B)

(ਸ) ਨਾਟਕ ਦੇ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਨਾਟ ਹਨ ?

1

(i) ਦੋ

(ii) ਤਿੰਨ

(iii) ਚਾਰ

(iv) ਪੰਜ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

(ੰ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ : 1

(i) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ੰ) 1905

(ਅ) 1910

(ਇ) 1912

(ਸ) 1914

(ii) 'ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ ? 1

(ੰ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਇ) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ

(ਸ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

232/(Set : B)

P. T. O.

(6)

232/(Set : B)

(iii) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ?

1

(ਉ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ

(ਇ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ਸ) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

$1 \times 10 = 10$

(ਉ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

(ਅ) 'ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?

(ਇ) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ਲੋਕ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ ?

(ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਿਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ?

(ਹ) ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਖ) ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੌਢੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਗ) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ ?

(ਘ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਙ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ।

232/(Set : B)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਸਿਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ਉ) ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਰਿਆ
(ਅ) ਏਕੇ ਵਿਚ ਬਰਕਤ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ - ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹਰ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਉਸਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿਤਰ ਦੀ ਗੰਡ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਉਸ ਬੇੜੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਲਾਹ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸੁੱਖ, ਆਰਾਮ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 232

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--

SET : C

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਹਿਵ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਮੈਂ ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰੂ ਵੇ ਸੱਜਣਾ ! ਉੱਗੀ ਵਿਚ ਉਜਾੜਾ,

ਜਾਂ ਉਡੱਦੀ ਬਦਲੋਟੀ ਕੋਈ ਵਰੂ ਗਈ ਵਿਚ ਪਹਾੜਾ।

ਜਾਂ ਉਹ ਦੀਵਾ ਜਿਹੜਾ ਬਲਦਾ, ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਦੇਹਰੀ ਤੇ

ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੋਇਲ ਕੰਠ ਜਿਦੂ ਦੀਆਂ, ਸੂਤੀਆਂ ਜਾਵਣ ਨਾੜਾਂ।

(ਅ) ਮੇਰੀ ਛਿਪੀ ਰਹੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਮੈਂ ਨੀਵਾਂ ਉੱਗਿਆ।

ਕੋਈ ਲਗੇ ਨਾ ਨਜ਼ਰ ਟਪਾਰ ਮੈਂ ਪਰਬਤ ਲੁਕਿਆ।

ਮੈਂ ਲਿਆ ਅਕਾਸ਼ੇ ਰੰਗ ਜੁ ਸ਼ੋਖ ਨ ਵੰਨ ਦਾ

ਹਾਂ ਧੂਰੇ ਗਰੀਬੀ ਮੰਗ ਮੈਂ ਆਯਾ ਜਗਤ ਤੇ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7

(ੳ) ਤਾਜਮਹੱਲ

(ਅ) ਮੇਰਾ ਪਤਾ

(ਈ) ਜਲਕਣ

232/(Set : C)

(3)

232/(Set : C)

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਉਧੋ ਕੌਣ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ? 2

(ਅ) 'ਦਾਰਾ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਪਿਉ ਦੀ ਪਿੱਠ ਰਾਹੀਂ ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ? 2

(ਈ) 'ਤਕ-ਤਕ ਕਸਬ ਹਨਰ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਹੈਰਤ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇ' ਤੁਕ ਕਿਸ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਹੈ ? 1

(i) ਤਾਜਮਹੱਲ

(ii) ਮੇਰਾ ਪਤਾ

(iii) ਦਾਰਾ

(iv) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼

(ਸ) 'ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ ? 1

(i) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ii) ਜਗਤਾਰ

(iii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(iv) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿਚ ਲਿਖੋ : 7

(ਉ) ਠਾਣੇਦਾਰੀ

(ਅ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ

(ਈ) ਪਿਆਰ

232/(Set : C)

P. T. O.

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ?	3
(ਅ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਕੌਣ ਸੀ ?	2
(ਇ) 'ਸਭਿਆਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਜਹਾਜ ਵਿਚਲਾ ਅਫਰੀਕਨ ਨੀਗਰੋ ਕੌਣ ਸੀ ?	2
(ਸ) ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਝੀਲ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ ?	1
(i) ਏਵੀਅਰ	
(ii) ਸੁਖਨਾ	
(iii) ਡਲ	
(iv) ਲੇਮਾ	

6. 'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ ।

7

ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਗਿਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ ਕਰੋ ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) 'ਸ਼ੇਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਇੱਛਾ ਰੂਪਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?	3
(ਅ) ਸ਼ੇਭਾ ਦੇ ਨੂੰਹ-ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?	2
(ਇ) ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਨਾਟ ਦਾ ਕੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ?	2

(5)

232/(Set : C)

(ਸ) ਨਾਟਕ ਕਦੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ?

1

(i) 1960

(ii) 1962

(iii) 1964

(iv) 1966

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

(ੳ) ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

(ਅ) ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ : 1

(i) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ੳ) 1912

(ਅ) 1914

(ਇ) 1917

(ਸ) 1919

(ii) ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਵੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਇ) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ

(ਸ) ਡਾਂ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

232/(Set : C)

P. T. O.

(6)

232/(Set : C)

(iii) ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਮੁਲ ਸੁਰ ਕੀ ਹੈ ?

1

(ਉ) ਬਿਰਹਾ

(ਅ) ਉਪਦੇਸ਼

(ਇ) ਵਚਨ

(ਸ) ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

$1 \times 10 = 10$

(ਉ) ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਤਕਨੀਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਨੇ ਢਾਲਿਆ ?

(ਅ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਕਿਸ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਕਵੀ ਹੈ ?

(ਇ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਲਿਖਿਆ ?

(ਸ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਹ) ਪ੍ਰਿ: ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ?

(ਕ) 'ਪਿਆਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ' ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ?

(ਖ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?

(ਗ) ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?

(ਘ) ਦਮੇਦਰ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਕਿੱਸਾ ਲਿਖਿਆ ?

(ਙ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੌਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

232/(Set : C)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਸਿਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

(ਉ) ਸਹਿਜ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਏ

(ਅ) ਜੈਸੇ ਨੂੰ ਤੈਸਾ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਪਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮੱਨੁਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਮ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਝ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਮੱਨੁਖਾਂ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਪਨਾਉਣ ਵਲ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--

Code No. 232

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।

- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਹਿਵ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਸੰਝ ਹੋਈ ਪਰਛਾਵੇ ਛੂਪ ਗਏ, ਕਿਉਂ ਇੱਛਾਬਲ ਤੂੰ ਜਾਰੀ ?

ਨੌ ਸਰੋਦ ਕਰ ਰਹੀ ਉਵੇਂ ਹੀ, ਤੇ ਟੁਰਨੋ ਬੀ ਨਾਹਿੰ ਹਾਰੀ।

ਸੈਲਾਨੀ ਤੇ ਪੰਛੀ ਮਾਲੀ, ਹਨ ਸਭ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਆਏ।

ਸਹਿਮ ਸਵਾਦਲਾ ਛਾ ਰਿਹਾ ਸਾਰੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਟਿਕ ਗਈ ਸਾਰੀ।

(ਅ) ਸੌ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਬੇਰੰਗ ਰਹੀਏ।

ਜੋ ਕੋਈ ਬੁਲਬੁਲ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰੇ, ਕੰਨ ਵਿਚ ਉੰਗਲਾਂ ਦੇਈਏ।

ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਡਾ ਪੱਲਾ ਪਕੜੇ, ਛੱਡੀਏ ਤੇ ਨੱਮ ਪਈਏ।

ਦੇਹ ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਂਝੂੰ, ਸਦਾ ਖੋਜ ਵਿਚ ਰਹੀਏ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7

(ੳ) ਖੂਹ ਉੱਤੇ

(ਅ) ਅੰਨਦਾਤਾ

(ਈ) ਬਿਨਫਸ਼ਾਂ ਦਾ ਫੁੱਲ

232/(Set : D)

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) 'ਮੇਰਾ ਪਤਾ' ਕਵਿਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਵਿਤਰੀ ਦਾ ਘਰ ਕਿਥੇ ਹੈ ? 2

(ਅ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਅਣਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਕੀ-ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 2

(ਈ) ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ ? 1

(i) ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ

(ii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(iii) ਸਿਵਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

(iv) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਵਸਦਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ? 1

(i) ਘਰ ਵਰਗਾ

(ii) ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗਾ

(iii) ਬਜਾਰ ਵਰਗਾ

(iv) ਮੰਡੀ ਵਰਗਾ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

7

(ਉ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦਿਸ਼ਟੀ

(ਅ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ

(ਈ) ਸਭਿਆਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ਉ) 'ਸ਼ੀਸੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਵਈਆਂ ਹੈ ? 3
- (ਅ) ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਸਨੇ ਦਿਤੀ ? 2
- (ਇ) ਏਵੀਆਂ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? 2
- (ਸ) 'ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ' ਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ? 1
- (i) ਪਿ: ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ
- (ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (iii) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (iv) ਪਿ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕਿਸ ਸੱਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ? 7

ਜਾਂ

'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ਉ) ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਝਗੜਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? 3
- (ਅ) ਢੂਜਾ ਨਾਟ ਕਦੋ ਤੇ ਕਿਸ ਤੁੱਤ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ? 2
- (ਇ) ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ? 2

(5)

232/(Set : D)

(ਸ) ਰੇਖਾ ਸ਼ੋਭਾ ਦੀ ਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ?

1

(i) ਧੀ

(ii) ਨੂੰਹ

(iii) ਮਾਂ

(iv) ਨੌਕਰਾਣੀ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

(ਉ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ : 1

(i) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਉ) 1872

(ਅ) 1873

(ਇ) 1874

(ਸ) 1875

(ii) 'ਖੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ? 1

(ਉ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਇ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਸ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

232/(Set : D)

P. T. O.

(iii) ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

1

(ਉ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ

(ਅ) ਹਾਸ਼ਮ

(ਇ) ਦਮੇਦਰ

(ਸ) ਕਾਦਰਯਾਰ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : $1 \times 10 = 10$

(ਉ) ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ?

(ਅ) ਕੌਮੀ ਕਵੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਇ) ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਸ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ?

(ਹ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ 1933 ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਰਸਾਲਾ ਕਢਿਆ ?

(ਕ) ਪ੍ਰਿ: ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

(ਖ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਗ) 'ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕੈਨਵਸ' ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸਦਾ ਹੈ ?

(ਘ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?

(ਙ) ਡਾਂ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਸਿਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ਉ) ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ
(ਅ) ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਹੈ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭਿਆਤਾ ਦੇਖਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇਖੋ। ਜਿਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇਲਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਉਥੇ ਸਭਿਆਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਖਗੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਭਿਆਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰੀਏ, ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੀ ਸਭਿਆਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਆਦਮੀ ਚਾਰ ਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਬੋਲ-ਚਾਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ ਚਾਲ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੈ।

